

Изази неђељом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ и АУСТРО-УГАРСКУ (с БОСНОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ) на годину 6 ф., на по год 3 ф., на четврт године 1 ф. и 50 повчића.

За све остале земље у ЈУГОСЛАВИЈИ и АМЕРИЦИ: на год му 20 франака, на по године 10 франака, на четврт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Л И С Т З А П О Л И Т И К У И К Њ И Ж Е В Н О С Т .

Претплата плаће се у плаћеним писмима непосредно администрацији „Глас Црногорца“ на Цетиње, а може се и картом упућеном на пошту у Котор. Доплату плаће се уредништву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се од реда 5 повчића. За веће и на дуже вријеме мане.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА.“

Париз, 18 фебруара. — У парламенту, Лагер је питао владу о предузетим мјерама против патриотске лиге, на је предложио да парламент изрази укор влади. При гласовању прешло се на дневни ред преко тога предлога, а покказало се повјерење влади да ће она умјети енергично поступати, да се поштује закон.

Рим, 18 феб. — Криспију је повјерен састав новог кабинета.

Мадрид, 18 феб. — Пигот стиже јучер овдје. одејсе у једном хотелу и уби сам себе, у часу кад га полиција хапсе ухватити.

Париз, 18 феб. — Мисли се да ће министар правде тражити овлашћење од парламента, да преда суду посланика Лагер. — Лесан питаће данас владу о преметачини, коју је наредила да се изврши у згради патриотске лиге.

Лондон, 18 феб. — Јучер приреди опозиција велике овације Парнелу.

Букурешт, 20 феб. — Одбор је саслушао објашњења министра рата о утврђењима, а министар је примио на знање изјаву одбора за одбрану земље, која тврди потребу утврђења. Потрошено је од сад преко три милиона, а треба ће их јоште седамдесет, док се сврше тврдиње, које ће захватити Букурешт и Галац. Министар ће јавно сазвати сабор, коме ће ствар објаснити, прије него заиште потребити новац.

Рим, 20 феб. — Ујерава се да ће Криспи задржати себи личину спољашњих и унутрашњих послова.

Берлин, 20 фебруара. — „Норддајче А. Цајтунг“, говорећи о саставу либералног кабинета, рече: пошто ће Ристић управљати политиком, то је отклоњена бојаза за будућност, а учвршћено повјерење у редовни развитац унутрашњих прилика Србије.

Рим, 20 феб. — Стигао је глас из Асаба да нијесу успјели покушаваји свештениства да измире Негуса са Мелником, те да ће поуздано бити рата.

Беч, 21 феб. — Тафе је отишао у Будимпешту.

Беч, 21 феб. — Више новина раширише глас, да је краљ Милан тврдо одлучио поставити што скорије, може бити сјутра, регенство са Ристићем на челу, а краљ да ће кренути у иностранство, да поправи здравље. Различита су мишљења о трајању краљева пребивања у иностранству и о томе хоће ли се одрећи пријестола, пошто изађе из Србије. „Политичка Кореспонденција“ јавља да ће Авакумовић бити предједник новог кабинета.

Петроград, 21 феб. — Проглашен је указ, којим се допуњује и јасно одређује упутак о одговорности чланова државног савјета, министара и главница разних грана државне управе. Тужбе против тих великодостојника подносиће се цару, а пресуду изрицаће највећи криминални суд, чије ће чланове цар постављати, свакога пута различите.

Уашингтон, 21 феб. — У прогласу новог предједника сједињених држава Харисона, речено је како би најбоље било да дипломатија и „добри људи“ (arbitrage) отклањају све међународне заштите.

Кели, 21 феб. — „Келске новине“ јављају како успјед преговора између краља Милана и Ристића, нема никакве сумње да је овај потпуно предан краљу, те да ће све учинити да одржи ред и мир у земљи; да ће такођер наставити политику краљу, који, примакавши се аустро-угарској, увијидно је да је то најкорисније његовим погледима. Долазак Ристићев на владу не смета ни најмање Аустро-Угарској, а то је тијем радосније у вјерење, што се краљ Милан зближа наскоро мисли уклонити од послова за доста дуго вријеме, јер то његово поремећено здравље изискује. — Глас да су радикали завјеру чинили против владоца, није истинит. Радикали нијесу били ни у каквим одионајимма са Богосављевићем, који је олијех дана затворен у Турнсеверину.

Биоград, 22 феб. — Данас у 11½ ура из јутра Христић је поднио оставку и оставка му је примљена. Министар рата Протић постављен је за предједника министарства, генерал Велимарковић за унутрашње послове.

Беч, 22 феб. — „Фремденблат“ већ не сумња да ће краљ Милан изаћи из Србије за неко вријеме, оставивши Ристића за сталног регента. Ако би се краљ одрекао за вада пријестола, да би тај догађај прихваћен био у Аустро-Угарској и гдје друго са искреним жалењем, јер да је краљ Србији дао ред и културу, да јој је отворио путове велике свијетске трговине, да је од ње направио осовину мира на Балкану. Са Миланом да би политички живот Србије изгубио снагу стижију, иза које би остала велика празнина. Ристић као регент, у односима са другима државама, одиета да ће се владати, руковођен потребама и користима Србије. Добри односи Србије са Аустро-Угарском да су у узгајној користи објих држава и да ниједан државник српски неће то порећи. Ристић да се у томе смислу више пута изразио, а сад се жели да тако буде, пошто су догађаји на прагу, и „Фремденблат“ жели да се ти догађаји заврше на благостање и мир земље.

„Нова Слободна Преса“, више скептична у томе погледу, неће да је Ристић једини човек способан за регенство, али да нема велике странке за собом и да његова спољна политика изискује опрезног мотрења нарочито што се тиче Аустро-Угарске. Ристић је — вели даље Преса — одвише наметан а да би у обичним приликама чинио какве опасне измјене, али је сумњиво би ли се Аустро-Угарска могла на њ ослонити у случају рата између ње и Русије. Милан би боље учинио да се одрекне пријестола у корист синовљу, али би се, по свој прилици, доцније покајао и за то. Завршује „Н. С. Преса.“

„Преса“ (стара) каже како Ристић зна да одржавајући садашњу политику Србије, на име пристајући уз савезничку политику мира и да ће једино тијем моћи учврстити своју владавину, на основи благостања свје земље.

Беч, 21 феб. — Вечерњи листови имају сви истовјетан брзојав из Београда: да се краљ Милан одрекао пријестола у наочности министара и странијех предједника. Краљевин је проглашен за краља. Ристић, Протић и Велимарковић, постављени су за регенте. Али то још није снужено јављено.

Биоград, 22 феб. — Краљ се одрекао пријестола у корнети свога сина Александра I-ог. Ристић, генерал Велимарковић и генерал Протић, постављени су за регенте.

Биоград, 21 феб. — Краљев одрицање пријестола било је свечано. Краљ је прочитао проглас у наочности министара, високијех достојника и официра. Краљ је клекнуо пред сином, зачлввши му се први као поданик. За њим положише заклетву регенти, пак официри и војска. Свуда у земљи влада повјерење у регенте, нарочито у Ристића, који ће умјети одржати ред, уредити финансије, и владати се у спољној политици. Напријед је увјерен свак о лојалном држању регената, који ће пошерили састав новог кабинета који радикала Таушановићу.

Биоград, 23 феб. — Таушановићу, као предједнику и повјеренику скупштине, паложен је састав новог министарства. Бивши краљ Милан, да би показао поштовање према новом реду, појетио је јуче у гала униформи сва три регента. При одрицању краљ је изјавио да се осјећа слаб и уморан; признаје да је имао усјећа, али да је имао и погрјешака. За своје погрјешке узимље на се одговорност, али његовим успјехом да ће се народ користовати. Може бити, рече, да је увриједно више но једнога човјека, као што је и он био вријеман, на да прашта оним што су га вријеђали, а иште опроштење онима, које је он увриједно. Регенти свуда изјавише да ће они стојати по врх странака, а та је изјава свуда учинила најбољи утисак.

Лондон, 24 феб. — Влада предлаже прављење повијех ратнијех бродова у течају од четири и по године. Трошкови ће изијети 21½ милион фуната штерлинга, који ће се намирити порезом. — Селизбери изјави у горњем дому да догађаји у Србији имају више лични карактер него што значе промјену политике.

Париз, 24 феб. — „Журнал де Деба“ јавља да је министарско вијеће одлучило учинити крај прогонству дукс омазскога.

Биоград, 24 феб. — Министарство је овако састављено: генерал Сава Грујић, предједник министарства и мин. спољних; Пера Велимировић, грађевина; доктор Михаил Вујић, финансија; Светозар Милосављевић, просвјете; Глига Грлић, правде; Степа Р. Поповић, трговине; Таушановић, унутрашњих; Димитрије Ђурић, рата. По свој земљи влада нијевин ред, и нова владавина примљена задовољно.

Берлин, 24 феб. — „Норддајче А. Цајтунг“ каже да је Ристић некумана већ карактера, процијеђене моћи суђења, бистра ума, те да ће моћи порадиити на напретку Србије. Он ће моћи тијем лакше одговорити изискивању свога положаја, пошто је Милан поставио чврст темељ како спољној политици Србије, тако и међународним односима, који су да немогу бити бољи, те ће допустити да се регенти прије свега бале унутрашњом политиком, чије су потешкоће једино проузроковале да се Милан одрекне пријестола.

Беч, 24 феб. — Цанков, примивши уредника прашких „Narodny Listu“, изјави му, да га догађаји у Србији мало задовољавају; да не вјерује Ристићу, који ће лутати између

Аустрије и Русије; да од регената зависи хоће ли спасена бити династија Обреновића. Цанков је био код Лобанова, те ће на скоро поћи у Биоград.

Биоград, 24 феб. — Проглас регената хвали сјајни успјех Миланов, који заслужује признање Србије; жали његово одступање; изјављује да је задаћа регенства сачувати младоме краљу његов пријестол неокрњен; изјављује да чланови садашњег регентства не припадају већ ни једној странци политичкој; тврди да Србији не пријети с поља никаква опасност, која би сметала њезину мирном и правилном развијању; обриче да ће и на даље не само његовати пријатељство великијех држава, које је отаџбини стекао краљ Милан, него да ће јоште развити и догупити то пријатељство, вршећи и поштујући међународне обавезе. Проглас се овако завршује: са повијем краљем и повијем уставом започињемо нови живот, ново доба озбиљна рада и штедиње; обрнимо све снаге на народну привреду, благостање народно, на напредак; чувајмо мир, ред, право; будимо како међу собом, тако и међу балканским народима елемент мира и реда; сједињимо се да једнога дана предамо све то младоме краљу сретну и напредну!

Под насловом: „Слика ситуације“, загребачки „Obzor“ доноси овај чланак:

Ко би се данас надвесио над Јевропу, па са свога високога становишта гледао политичку слику, која му се пружа, увијао би гледајући чудесну панораму, која се пред његовим погледом раширило. Нијесмо такви еретици, који би нашли били ту архимедову точку, с које би могли уживати тај поглед, но обдарени оном залком фантазије, коју милостиња нарав подаје свијем страдајућим и свим патницима, у духу некако умнијамо, како ли та слика изгледа.

Мирна је то и велика, подогледна равнина. Обзорје зарубљују јој у таинственој даљини губеће се малене горе, које хармонички слијевају и прелијевају боје хоризонта, неба и земље. Гробна тишина влада на том неизмјерном простору, којим се валови људства гибљу и мичу пут лако узбуркана мора. Од милијон и милијон гласова није ни гласа чути. Као да је омара врућег и западнога јулскога по дана полегла на сав тај пространи околин. Атмосфера сува је и ријетка, дисање је тешко. Од никуда ни вјетрића ни хладније зрачне струје, која би понешто ублажила ту неспојну атмосферу. Ни дим, ни травака се не миче; није ни спустило је подувехле своје главе, птице замукне и замукне се у своја засјењена гнијезда, а људи путећи и мрка лица зловољно полазе својим послом. Шаке су им грчевито стиснуте, уне једна уз другу као да је прилијепљена — нит ко писну, нит ко зубима шкрину.

Мир, мир странаи, мир ужасан полегао је равнином, па ако од гдјекуд и наједном који крештећи вапај заори из те гробне тишине, сви набрекну своја уха, часак постану и слушају хоће ли се поновити. Но то се не збива. Опет завлада прваиша глуха и мукла тишина и тек неко журење цандара, војника и полиције на становитој точки одаје, да се је ондје нешто морало догодити, да је ваљда ондје залелекао тај бони вапај. Но ко ли га је извинио из својих боних груди, зашто ли му је утекао из грчевито стиснутих усана, тога незна и недозна нико. Крикнуо је љубак, јаве цандари своме господару; умирите се, није ништа, људа је викнула, припоиће господари опет својим народима, И опет све пође пријашњом колотечном, и опет мир. Тек ту или тамо прасне самокрес. Шта је? Убио се човек. И опет један? немарно промуца, и никога не потресе и никога не уздрма тај жалосни завршетак.

У тој слици приказује нам се пред

маптовним погледом садања Јеврона. Метеролози називљу то стање у нарави тишином предолујом, па у својим метеролошким булетинима наговјештавају извјесно, да ће доскора, по неопроврзливим законима свемира, ујасан сукоб свих елемената земље и неба до најзабитнијега заутка све ускумешати и све испревртити. Плахе душе, шпекуланти са житом и вином, презирило се насмију тим пророком времена, по горка истина доскора их увјери о противном, а хуљана сјевера и прасак громава гласно им довикује, да су обманивали више себе но друге, кад су ту муклу и гробну тишину држали пошљедком хармонијом и равнотежом сила, плодом нормалнога стања нарави.

Мали облачићи, који се показаше ту и тамо на разбијеном обзору, што би длаком о длаку плеснуо, прометнуше се у градоносне и у црне облачине; а тихо струјање убави вјетрића у силну буру, која свија и ломе стодетне храсове и високе једе, као да су само ситна трава.

И па јевропском зажареном хоризонту већ се опајају ти облачићи, већ се осјећа то струјење таког вјетрића. И онет се шпекуланти са политичким житом и с политичким вином смијаше тобожној опасности тих политичко-атмосферских појава, пишу на рифе дугачке чланке, којима доказују свакоме, коме се само вјеровати хоће, да су то тек пролазни појави, по ко би њима самим у душу завирио, примјетно би, како сумња и страх изједа њихове душе и како сами зебљом осекују, како ли ће се закони нарави показати јачим од њихових доконих крпарија, о којима, заведени својом боголикошћу, мисле, да су јаче и трајније од вјечних уредаба васиона свемира.

Но пустимо им њихово самопоуздање, чему бити толико немалоердан, па им одузмијати ту једину утјеху, која — искрено говорећи — њима не ће хаснити, а другоме не ће шкодити. Ко живи од обманивања других, погуба напошљетку обманијући сама себе, а варке, ма како дуго обстојале, још тим нијесу доказале, да су истине.

Ругали се они данас маколико појавом, која се примјеђује на јевропском хоризонту, они их ектичавим својим дахом отпухнути не ће. Испрва малени облачићи набујаваху све то више и више, а из почетка незнатни вјетрићи постају све жешћи и жешћи. У Италији одступило је кабинет Криспи; у Француској све је узвр поделено и ускумешано; у Инглежкој је срамотна кампања „Тајмса“ узбудила и узнемирила духове; у Њемачкој збива се којешта, што је здравом разуму непошлатно и недокучиво; на Балкану не зна се ни ко плаћа ни ко пије, а што се у Аустрији збива, томе смо ето сви очевидци, и држимо да тога не требамо поближе означивати и опредјељивати.

Са свих се страна већ наоблачује и са свих страна већ се диже вјетар, с којег се већ гнба суво грање јевропских стабала. Политички барометар, упркос свој порузи и злобним примјетбама, каже на сјевер и одују, а све је расположење према томе, да то казивање барометра није тек игра нарави, већ логична пошљедница стања и чињеница. Још до душе не пљушти нигдје

киша и нигдје не бије туча, но ваздух је накрпан муњином и једна само треба капља да каве у ту пренуну чашу, и она ће се прозити. Та је капља већ ту, набрскла је и сидно набујала, па тек ваља незнатно уздрмати листом, на којем се у сунчаном жару кријеси, и она ће пасти а онда ред је на онима да плачу, који лозинком свога рада учинише ону кобну: *apres nous le déluge*.

Гдје ли ће та капља пасти, данас још није јасно, по пала она магдје, свуда ће пасти у пренуну и проузрочити ону дилувију. Француска, Инглешка, Италија, Балкан — све је зрело већ и презрело, тек једна власт стоји чврсто и непомиљено. По пут ефинге тајанствено гледа сву ту буру, која се спрема. Оријанка Русија мирно и нијемо гледа доброћудном својом славенском главом, надолазећу немоћу. У своје вријеме блиско је Гогољ: Русију, куд ли прениш? Но данас је Русија мирна, не прениш и не хита никуда. Величанственим покојем, свијесна своје снаге и свога душевнога равнотежја, тихо и најемо, попут Тургењевова Геразина, прати све коменшање око себе и бадава приступаш к тој оријанској глави, да је заштити: Шта ли мислиш, шта ли сињути? Она не одговара, она шути, али самосвијесна јој поглед одаје, да је сама собом на чисту и да је спремна на сваку евентуалност.

Прошле недјеље жница нам је јавила да су Французи, бомбардирајући Сагалу, убили неколико другова из пратње Ашинове.

Тај догађај морао је изазвати врло неповољан утисак у цијелој Француској, која особито у потоње вријеме даваше Русији толико јасних доказа својим неодољивим симпатијама. „Патриотичка Лига“ у Паризу издала је тим поводом у име 240.000 лигиста проглас, у којем се каже: Француска протестује против поштунка Француске владе, која се није жадала допустити, да се руска крв пролијева. Лига шаље великоме пријатељском руском народу израз срдчане туге, искрена жаљења и братске оданости. Равнајући комитет отвара субекрипцију за корист обитеља умирућих и рањених Руса. Лига сама ушлеује 1000 франака. Живјела Француска! Живјела Русија! На прогласу је потписан предсједник лиге Дерулед и главни делегират Лигер. Овим прогласом нашла се Француска влада побуђена, да поступи против лиге, и то на темељу чланка 29. и 84. казненог закона. Чланак 29. гласи: „Ниједно друштво, које броји преко 20 чланова, а намјерава дневно или у одређене дане састајати се и расправљати вјерске, политичке, књижевне или друге питања, не може се устројити без владине дозволе“. Чланак пак 84. гласи: „Ко непријатељским, по влади неодобреним настојањем, излаже државу погубељни рата, има се казнити изгоном, а ако рат збиља познједи депортацијом“. Истражни судија дошао је у просторије лиге и изјавио, да је лига развртнута. Полицијци претражили су просторије лиге, но нијесу нашли никаквих компромитујућих рукописа. Дерулед је против све-

га протестовао. — Наравно је, да је тај догађај узвизлао силну грају у опшњивству и новинарству. Буланжистички орган „La Presse“ написао је о том чланак под насловом: „Полудјели су“. Исте вечери приредили су у част Буланжеру сјајни динер, а послјери динера слиједио је серкл на којем је Буланже примао формална поклонства. Ту су се нашли знаменити људи најразличнијих боја: Бонапартисте, Орлеанци, заступници разних опозиција и новинари, умјетници, госпође високе аристократије и т. д. Сви ови дефилирали су пред генералом, који је био ванредно љубазан и са сваки појединим се руковао. Ту је био и Дерулед, који је пријатељима разлагао догађај.

Ова силна узрујаност пренијела се и у парламент, те су догађаји, слиједивши још истога дана у комори, замашнији од самога догађаја у просторијама лиге. Посланик Хибер ставио је интерпелацију на министра спољних послова Спилера, којој је био предметом бомбардирање Сагала и ствар Ашиновљева. Обзиром на интерпелацију, које непријатељи Француске подмећу овоме догађају, рече у кратко Хибер, те обзиром, што је руска крв текла, хоће он, говорник, да пружи влади прилику, како би се она отворено могла изјавити о том догађају и доказати своје симпатије према Русији. Непријатељи Француске, а и извјесне француске странке, навлаш настоје, да из овога догађаја црпе корист за себе. Нека министар распрши овакви маневар.

Министар Спилер је одговорио: „А Хиберово питање већ је садржан одговор у ноти, коју је „Agence Havas“ по влади пој жељи објелодавила. Жалостан је то догађај, који се је одиграо још за пређашње владе. Но ја констатујем, да се садашња влада сасвим слање се мислима пређашње. Није то први пут, што се одјек спољних послова бави са Козаном Ашиновим; све од године 1886 овамо има трагова Ашиновљеве радње...“ Затим прелази министар у појединости, које су парламентарно врло узрујале. „Ја вам ово приповиједам, рече, јер је и мени, као и Вема, до тога, да Русији засвједочим симпатије. (Одобравање са свих страна парламента, без разлике странака.) Француска је влада јасно разлучила Ашиновљеве вјерске намјере од намјера војничких; с њим било је и свештенства и војника. Свештенству Ашиновљеву влада је одала сваки обзир (одобравање) по, како рекох, Ашинов имао је уза се и оружаних људи. Рекло му се, нека оружјем не иде у Абисинију. Сад се је радило о томе, — а то је главно и данас — има ли ико право, било то под каквим год изговором узести у француско подручје, да ту затакне туђу заставу?...“

Овдје га прекидоше десничари, а Касањак устаде и рече: „Зна случај аналогн: недавно интерпелирао је бискуп Френел министра морнарице због тога, што су Инглези заносили дио једнога отока у тихом Океану, а министар је одговорио, да ће он Инглезе позвати, нека се макну са острва, не буду ли послушали, да се ипак одатле не ће породити размирице“. (Немир.)

Министар Спилер: „Овдје су двије стране: страна вјерске, којој ја изразујем највеће симпатије; но и страна пустоловна,

према које не ваља бити наиван ни одушевљен. Са Ашиновим било је 150 момака.“ Сада разматраше министар догађаје, који су изазвали бомбардирање. Како је изведен, то министар још не зна („Нека вам каже Гобле!“ вичу са деснице.) „Нешта се то, наснавља министар, већ се пита, како се ова негодна згода у Русији схваћа. Влада се је увјерила, да Русија признаје право Француске, те не може бити никакве сумње чувствима руске владе. Ми смо морали штитити част Француске, а овом приликом изразујем руском народу своје симпатије, жалећи, што смо морали онако поступати“.

Након ове изјаве захтијевање бонапартиста Делафос, Буланжиста Ле Херис, а напошљетку и бивши министар предсједник Флоке, да се Хиберово питање претвори у формалну интерпелацију, како би и бивши министар Гобле имао прилике, да ствар расјасни. — Министар Спилер приволио је, да се то питање сматра интерпелацијом, по само под условом, да ствар одмах ријеши.

Делафос: „У Ашиновљевој пратњи био је и неки архимандрит, кога је цар примио у посебну аудијенцију. Такви се људи не смију сматрати пустоловима. Ја не поричем права Француске, али влада није мудро радила. Ја из одговора министра спољних послова прихваћам једино изјаву симпатија према Русији, остало одклањам и предлажем дневни ред: да парламент жали пренагњено бомбардирање и изрече Русији своје симпатије.“

Бивши министар Гобле: „Остављајући министарство, објаснио сам садашњег министра спољних послова о овој ствари. Ми смо склапали конвенције, према којим нико оружјем не смије ући у Абисинију. Ашинов не само да је оружјем ушао, него је поврх тога у Сагалу замислио неку врст складништа оружја. Он је на аустријском броду, а прићен талијанским бродом, у ноћно доба приценио. Ми смо му поручивали пријатељски, нека се окане искрцавања; но бадава. Ја сам онда питао овдашњег заступника руске владе: марите ли ви за Ашинова, или не марите? Ако марите, одстраните га; ако не, ми ћемо поступати. За два дана стиже одговор жицом из Петрограда: Русију није брига за Ашинова, овај ради на своју руку. Тек сада слиједило је бомбардирање; а руске симпатије за нас остале су исте и ми смо свагда особито цијенили те симпатије. (Бурно одобравање у цијелој кући.) И ми гојимо симпатије према Русији, но ми треба да их изразимо без додатка каквога жаљења, (предлог Делафосов) јер међусобно питавање једнога народа према другоме мјери се по томе, којим начином који народ нападе штитити своја права и своју част. (Бурно одобравање у цијелој кући.)

Коначно је прихваћен између неких других предлога дневни ред, што га је предложио Жервил Реаш: „Комора одобрава владине симпатије за Русију и прелази на дневни ред“. Овај дневни ред прихваћен је једногласно, након констатирани једногласја наста на свим странама коморезивахно, демонстративно повлађивање.

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

ДА Л' ЈЕ ИМАО ПРАВО?

Црта снута.

- Долазим, господине, до увјерења, да сте ви врло глуп човек.
- Али молим вас!
- Не, не, без молбе ви сте збиља глуп човек.
- Престаните, господине!
- Могу и престати, али ви сте свакако глуп човек.
- Господине!
- Господине!
- Ви ме вријеђате!
- Могућно.
- Даћете ми задовољења.
- Хоћу.

— На првој жељезничкој станици бићемо се из револвера.

— Пристајем.

И поштовања достојни мистр Уилијам Кверкен као и честити мистр Цек Настресен завалише се мирно у своје наслоњаче, као што ће се још мирније побити на првој жељезничкој станици.

Жељезничко купе, у коме одјекиваше овакав дијалог, имао је врло разнолике путнике. Осим мене „суроовог оријенталца“ сви остали путници махом бјеху мазна чеда запада. Крај мене ћеретаху два Француза о „зидљим циљенима“ Буланжеровим, до њих се посадио један Инглез, не скидајући очију са врхова својих ципела. Вјерујући потпуно у користност унутрства ученог др. Влерша, није се усудио да отвори уста, већ је диеао кроз нос. Што је он више ћутао, тим је његова дражесна леди више ћетала у пријатељској „tête a tête“ у са једним својим дуварачем.

Ја сам баш за рана стигао у купе, таман да будем приеутан оној свађи, која се развила између два часна американаца мистр Уилијама Кверкен и Цека Настресена. Еле чујте, како се то десило:

Цек Настресен, син Јужне Америке, дигоа је по америчком обичају ного преко стола, те пјевуцао америчку народну химну „Yankée doodle“ Када је дошао до пасуса:

„На цијелом земљском шару
нема пара мојој лјепотј домини;
само је Америка земља
слободних људи“...

онда се усудио Уилијам Настресен син Сјеверне Америке, да примјети:

— А зар и ви радо пјевате ону сјеверо америчку пјесму?

— Откуда сјеверо америчку, када је та пјесма постала у јужној Америци.

— Та како би ви то говорили?

— Не само да говорим, већ ја сво тврдим да је народна химна у јужној Америци постала...

— Е онда сте ви глуп човек... и послјери тога наста она сцена коју испричамо напријед.

Судар се није могао избјећи. Кад је поштовања достојни мистр Уилијам Кверкен назвао честитог мистр Цека Настресена „глупим човјекот“, па када га је овај у три маха позвао да повуче ријеч натраг, а овај три пута поновио своје увјерење да је Цек Настресен збиља глуп човјек, онда мистр Цек, прани Американац, није могао друго чинити, већ да позове Уилијама Кверкенија на двобој, што је овај једва дочекао. Двобој је дакле био неизбежан.

Поточни муњевити воз, та најбржа веза између Париза и Цариграда, ишао је својом одмјереном брзином, баш преко алпских равница, када се поштовања достојни мистр Уилијам Кверкен, као и честити мистр Цек Настресен почеше вр-

пољати на својим сједиштима. Воз се приближавао једној већој станици, гдје се подуже задржава.

Оба американаца отвореше своје сандучиће, гдје бјеху револвери (без њих се они никуд не крећу, јер Американци имају пословицу: „ако на пут не наиђеш на кесу с новцима, наићићеш зајцело на — двобој.“) Воз је стао, Американци скочише доље са својим дјеверима, и несташе их у шумарку тик до станице. Зачуше се два плућа и честити мистр Цек Настресен враћа се у купе са везаном руком.

Унутрашњост купега не промјени свој облик као да се ништа није ни догодило. Французи су се и даље препирали о популарности Буланжеровој; Инглез није престајао гледати врхове својих ципела и дисати кроз нос; леди је и даље кокетовала са својим удварачем, — само је честити мистр Цек Настресен правео разне гримасе од бола, који је долазио са добивене ране.

Мистр Уилијам Кверкен сједно је равнодушно на својем сједишту, тако равнодушно, као да није прије по часа пресвирао таче кроз десну руку свог земљака Цека. Мирно гледио он читање 14579 броја „New-York Herald“а, у ком су биле појединости оне протвјере, које је мистр Уилијам Кверкен учинио у једном њујорчком новчаном заводу. Јер ваља знати да је мистр Кверкен прије по што је пошао у „стари свијет“ са свим очистио једну кесу у „новом свијету“. — Мистр Цек Настресен гледао га је и — дивно му се.

— Мистр Кверкен, да ли сте ви ожењени? — почеће Цек.

— Нијесам.

— Увјеравам вас, да би био срећан, када би се назвали мужем моје ћерке Алисе.

— А ја вас онет увјеравам, да ја не би био у таком браку сретан...

Духови у угарском сабору још никако да се умире. Истина нема више оних бурних сцена као у почетку специјалне дебате о војном закону, али ипак редовни одношаји не могу никако да наступе. То се види и по најновијој расправи о индентитету, која се водила ономад у угарском сабору.

Приликом те дебате устао је опет гроф Апоњи и почео је да доказује, како Тиса треба да одступи. Истина Апоњи се није служио погрдним ријечима, али резултат пјесме његове тај је: нека се Тиса уклати. Главне су мисли Апоњијеве, да већина у парламенту није основни камен парламентаризма, само спољашња форма. Већина не смије доћи у збрјек у јавним мишњем у земљи. Међу тим та већина није израз јавнога мишња, кад се већ фалзификују бирачке листе. Независно дакле постаје парламентаризма од тога, хоће ли остати садањи министар председник.

Јалосно би било на ову земљу, кад се неби могао образовати други кабинет, који би скупио око себе све здраве елементе. Такав би кабинет показао успјеха у унутрашњој политици, а и у уставу. — Овако Апоњи.

Као што се види, Апоњи се пријављује и хтио би да прими напљедство Тисино. Да би радо примио владу то се из свега види. Но томе се није чудити, кад знамо колико — чека. Толики људи чекају, а Тиса баш неће да се помакне, док сво није дошло вријеме, да га отворено позивају.

Но Тиса и не мисли да одступи. Кад га је ономад напао Апоњи, он је одмах био с одговором готов. Паређао је све своје заслуге за угарску државу, и ослањајући се на парламентарну већину изјавио је поново, да не мисли отступити. „Ја не знам — рекао је Тиса одговарајући иронично Апоњију, — кад би ја одступио, кога би управо могао да препоручим на моје мјесто.“

Опозиција дакле, ако мисли, да Тису приликом расправе о обранбеном закону сруши, она се вара. Тиса заиста има формално право. Кад ужива повјерење краља, а има за себе већину парламентарну, нема разлога да одступи. За љубав Апоњијеву тек неће одступити тако властољубив човек, као што је Тиса.

Па ипак ми држимо, да ће ова дебата имати озбиљних последица. Истина Тиса не пада, али некако се види, да више не стоји онако чврсто као што је стајао. На сваки начин да ће још дуго требати љубати га, али Тиса није више онај стари министар, као што је Тиса био свемиогућ, не смије се преварити у рачуну онако, као што се Тиса преварио приликом расправе о обранбеном закону. Код таквих људи нарочито важи оно, да је у политици погрешка — злочин, који се наравно напосљетку љуто освети на виновнику. Међутим је Тиса љуто погрјешнио. Прије свега он се преварио у своме народу, јер је мислио, да се он неће маћи, вјеровало је у сљећу покорност своје странке. И он се преварио. Јавно мњење се узбунило, странка му је скоро била одрекла покорност; тада он стави кабинетско питање, нерачунајући, да и војнички кругови могу понетити. Тако је и по други пут натрчао.

Војнички кругови у §. 14. обранбеног закона поусте, и Тиса је морао, да сам поднесе исправак, ма да је прије њега за стари текст везао свој онстанак.

Тако је круна изгубила у њему вјеру, да је у народу свом свемиогућ; Тисин државнички дар такођер је претрпјио пораз, јер није могао да распозна право расположење народно; на пошљетку, није знао благовремено напустити стари текст §. 14. него је дочекао, да му се исправак пареди одозгор.

За све ово не мора пасти министар, особито кад има парламентарну већину, то је истина. Али је уједно и то истина, да министри, који овако патрче — дуго се не држе. Наравно мјеродавни фактори не ће га пустити, да изгледа, да га је свијетина срушила, али на сваки начин Тиса ни тамо није више оно, што је био.

Тиса не ће пасти, али онако чврсто не стоји као до сада. Ово је резултат пошљедњих дана. То се јасно види, ма како порицали полузванични листови.

Будимпештански „Српски Дневник“ пише:

Данас је мадарско књижевничко друштво Кишфалуди држало сједницу. Том приликом је г. А. Хадич предао велико издање „Пјеваније“ Змаја Јовановића, који је члан поменутог друштва. На предлог члана Ваднаја је друштво једногласно закључило, да се 17. (29.) маја о. г. прослави 40-годишњица књижевног рада г. Змаја Јовановића. Том приликом ће друштво у академији држати ванредну свечану сједницу, на коју ће јубилар позван бити. Г. А. Хадич ће говорити о раду и заслугама јубилара и читаће се пјесме његове у мадарском преводу. Посље тога ће бити банкет. Позвани ће бити гости са свију страна српског и хрватског свијета.

Сваког Србина ће вијест, коју донијемо у јучерашњем листу о прослави 40-годишњице нашег пјесника Змаја Јовановића, обрадовати. Мадарско књижевничко друштво „Кишфалуди“ приређује на дан 17. (29.) маја ове године у угарској академији свечану сједницу, да прослави рад свога члана „Киш Јаноша“ као пјесника и књижевника.

Ми се од срца радујемо тој слави не само за то, што се она тиче Србина, него што је она и доказ: да се и у Мадара све више буди жеља за поштовање и љубав међу народностима наше заједничке отаџбине, да и Мадари осјећају потребу, како би се бар на културном пољу створило огњиште, гдје нема ни политичне ни међународне кавге, гдје влада само ум и знаност, истина и идеали, гдје човек човека шутије, не обзирјући се на то, каква му је вјера илили народност.

Увјерени смо, да ће пријатељска предретљивост мадарских чланова друштва „Кишфалуди“ према нашем пјеснику пробудити слично расположење у нашем народу, и да ће се српски књижевници и родољуби радо одазвати позиву у своје вријеме, да умноже сјај и значај срдачне прославе 40-годишњице књижевног рада Змаја Јовановића. Нарочито ће чланови „Матиче Српске“ имати прилике, да пред Мадарима својим саучесњем докажу: како они цијене и славе свога пјесника, како је и наша Матица завод, гдје се не зна ни за политику, ни за међусобну страначку борбу него само за труд и за рад на просјетном пољу српске књижевности и знаности.

И како је наш Змај омиљен и славан и код наше браће Хрвата, надамо се, да неће ни они пропустити прилику, а да се не нађу с нама заједно на прослави 17. маја у будимпештанској академији. И Гундулића смо, Срби и Хрвати, сви заједно славили; зашто не би ми и овом приликом дали живог израза међусобном уважењу, братској љубави и слози.

Састајући се 17. маја сви на узвишеном огњишту књижевног и културног рада, отвори ћемо пут и зближењу друштвеном, учврстићемо увјерење, да је бољи и лепши живот, кад се познамо и шутијемо, да је бар изван политике и страначког трвеза користан споразум, кад већ сви морамо да живимо у једној те истој отаџбини.

Дај Боже да 40-годишња прослава нашег Змаја буде почетак међусобног и трајног поштовања, мудрог и пријатељског расположења међу свима саучесницима те славе, бар на пољу друштвеног и књижевног рада и напретка!

Ђира. Јеси ли се насмијао оној штампарској погрешки кад ономад једне наше новине донијеше вијест да је наш мили „посеник. др. Лаза Костић“ дошао у Нови Сад.

Спира. Читао сам, ал се нијесам насмијао, јер то је стара и жалосна историја, да и без штампарске погрешке, од не сеника можда лако да постане посеник. Но ја сам се ипак утјешно кад сам видно нашег Лазу. Он тако добро изгледа, да нас ни мало не подејча на посеника. На за то би се сад и ја могао смјикати тој штампарској погрешки. „Стармалл“.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Ц е т и њ е, 25 фебруара.

Њ. С. Књаз Петар Карађорђевић повратио се уторник 21. о. м. из иностранства, гдје је тражио лијека своје здрављу. Истог дана књаз Петар крепуо је на Ријеку, а одатле се у петак 24 о. м. повратио на Цетиње са Њ. С. Књезином Зорком.

ГЛУХИМА.

Једно чељаде које је 23 године боловало од глухоте и зујања ушију, излјечило се простим лијеком и послаће опис му сваком бесплатно, ко га гођ заште у: Nicholson, Vienne IX Kolingasse 4.

Књижевност.

Невен, доноси у својем трећем броју за 1889. овај садржај: 1. † Престолонаследник краљевих Рудолф (са сликом). — 2. Свезнанко и Мислиша. Дјец приповиједао И. С. Тургењев. (Наставак). — 3. Далеко си —! Поздрав Душану Ђ. М. пјесма од Драгутина Ко—ића. — 4. Зумбул (са три слике). — 5. Дућан у старих Римљана (са сликом). — 6. Двије музе, пјесма од У. — 7. То је санкање! (шта велите?) пјесма (са сликом) од Ч. З. — 8. Војнич-

ка мала, превео с мадарског Добра Васил. — 9. Ждробенце, пјесма (са сликом). — 10. Богаљ, по њемачком од Б. С. Стапарца. — 11. Непосудност не роди добрим плодом. — али једанред се и то догодило. — 12. У спомену, пјесма. — 13. Данштања. — 14. Ријечице данштања. — 15.

Наша пошлица.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Ег. Јов. Јовановић, Wien Hernalser Gürtelstrasse Nr. 9. — „Невен“ чика Јовин лист излази дванут мјесечно на читавом табаку. Цијена је за Аустро-Угарску, на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола годину, и шаљу се на адресу: Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ПОМОРСКЕ ВИЈЕСТИ.

Пристап барек, 15 фебр. 1889.

Дана 10 о. м. имадосмо велику олују и три трабакуле бијаху избачене на крај. Италијански трабакул „Св. Лукија“ и „Фениче“ посвем су спасени помоћу добротворе Његовог Височанства, који је дао на своје трошкове поправити ове два бродића и сад се налазе исправни тек вријеме доусти да путују.

Трабакула отоманска „Луна Нуова“, будући да је била крцата жита и стар брод, није могла бити спасена, а већи дио жита спасао се.

У Валдиночи два брода испјех дана била су скршена. Трабакула отоманска „Мурадије“, крцата петролеума из Дубровника за Скадар, од њезина терета било је нешто спасено.

Од друге трабакуле грчко „Еванђелистрија“ спасао се сав терет, али покварен, који се састојао од кафе, цукра и ориза.

Овај брод, може бити, с великим трошковима да се спасе.

Пароброди, порад хрђавијех време на која још трају, не само што не долазе редовно, него немогу ни да крцају, те с тога имамо овђе више од 50 бачава ула, које чекају да се крцају за Трет.

Љод, порад послова које сад има овђе, имао би више времена зауставити се у ову луку за свршити своје операције, јер у промисла два сата није могуће свршити те тако остају трговине непошешене са великом трговачком штетом.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

ПРОСВЈЕТА

ЛИСТ ЗА ЦРКВУ И ШКОЛУ.

Потреба је Митрополији Црногорској као и Министарству Просвјете и свештенству и учитељству нашем, да имају у земљи свој лист.

Радња на црквено-просвјетном пољу развија се и код нас сваки даном све више, па да би се одржала у тој радњи потребна веза између врховних органа црквено-просвјетне управе и њихових подчињених трудбеника, пужио је да се има један јавни лист, преко којег би се сазнавало и памтило, шта се у цијелом обиму цркве и школе код нас ради.

У другим земљама, гдје је радња цркве и школе јаче развијена, гдје свештенство и учитељство располаже издашним снагама и средствима, а можда има и своје засебне интересе, издају се и засебни листови за сваку од поменутих управних власти као за и сваки ред поменутијех трудбеника.

Код нас то није од потребе: прво за то, што радња на црквено-просвјетном пољу код нас још није толико разграната, да би се по потреби подјеле рада морала дијелити и раздвајати једна од друге; друго за то, што наша црква и школа, наше свештенство и учитељство, имају исти задатак, а немају никаквих засебних интереса.

Код нас су црква и школа ухваћене истод руке и раде напоредо и сложено на религиозно-моралном снажењу и просвјетно-културном напретку народа: прва словом Божијим и хришћанским истинама помоћу свештенства, друга васпитањем и наставом у корисним знањима помоћу учитељства. Једна другу кријена и подупири, и тако обје лакше и потпуније постизавају заједничку своју циљ.

Код нас треба тако и да остане, а томе ће, осим осталог, много припомоћи и један јавни лист за цркву и школу, лист који ће бити нас жива спопа те ће у заједничко коло спајати све што код нас ради на пространом пољу цркве и школе: и врховне црквено-просвјетне власти и њима подчињене органе, и цркву и школу, и свештенство и учитељство.

Да ће такав лист, ваљано и нагљиво уређиван, добро доћи цијелој нашој земљи и народу, ласно је увидјети већ по томе, што је свака радња, која служи правим интересима цркве и школе, вазда добро дошла земљи и народу. А осим тога, кад такав лист излази, остале власти у земљи, као и народ сам, имају прилику, не само да сазнају шта им раде трудбеници на црквено-просвјетном пољу, него и да боље мотре и пазе на то.

Из свијех тијех разлога одлучило је књ. Министарство Просвјете, у споразуму и договору са Митрополијом Црногорском, а по Највишем одобрењу Његовога

Приликом овогодишње Светосавске свечаности, честити Никшићки народ својим добровољним прилозима постави темељ Школекој књијари — као што је већ у 4 броју овог велецијењеног листа напоменуто. За то ематрам за дужност имена родољубивих прилагача — који засвједочише тим, да потпуно појме неисцрпну драгоценост знања, коју школа пружа њиховом подмлатку, њиховој срећи, предати јавности, и овим путем им изразити — како од стране овдашње школеке младежи тако и од стране овдашњег учитељства, — најердацију благодарност као родољубима, чија пожртвовања ће уродити добрим плодом среће, како њих самих, тако и миле нам домовине — дично Црне Горе; као узоритим оцелима, који милостиво саслушаше глас својих синова, који се одазваше њиховим молбама: „Дижите школе, дјеца вас моле!“

Г. г. прилагачи јесу сједећи:

Војвода Шако Петровић а. в. 20 фор., Окр. канетан Богдан Дробњак 10 ф., Поп Ђока Мијушковић 10 ф., кап: Радован Контит 10 ф., поп Шћено Мартиновић 5 ф., Др. Кустудић 15 ф., Мијушко Мијушковић 5 ф., Мио Ђуричић 5 ф., кап: Мато Катрић 10 ф., Мрдеља Мијушковић 3 ф., Г-ђа. учитељица Анђе Ђурапковића 4 ф., Марија Кустудић 10 ф., Анђе Кустудић 1 ф., Никола Бараута 5 ф., Шћено Кустудија 1 ф., Бајо Почек 50 новч. Гавро Лаковић 5 ф., Милутин Николић 50 новч. Ђуро Јововић 1 ф., Ж. Цикчевић 1 ф., Мило Томашевић 4 ф., Васо Милићевић 7 ф., Саво Лучић 2 ф., Јован Апић 2 ф., Васо Настић 8 ф., Браћа Шобаићи 10 ф., Милан Церовић 6 ф., Јово Голијанин 10 ф., Мато Чонић 7 ф. и 50 новч. Обрен Риез 7 ф., Саво Видовић 10 ф., Лазар Вољановић 3 ф., поп Новак Томаковић 5 ф., Браћа Маконди 4 ф., Гајо Радић 1 ф., Кењо Лазов 50 новч. поп Ђорђе Милановић 5 ф., учитељ Перо Костић 5 ф., ком: В. Ђуричић 5 ф., Сердар Филип 2 ф., Јанко Бурић 1 ф., Вуца Иван 5 ф., поп Благоје Витковић 6 ф., учит. В. Ивановић 5 фор.

Сума приложних: 243 фор. а. в.

Када за исте новце буду набављене књиге онет ћемо исте доставити јавности.

В. М. Ивановић.

Упр. основне школе.

Височанства Књаза, да издаје лист под горњим насловом. Уређивање тога листа повјерено је потписаној канцеларији.

„Просвјета“ ће бити службени лист Митрополије Црногорске и књ. Министарства Просвјете, а биће подијељен на двоје: на *службени дио*, у којем ће се доносити закони, наредбе, правила, упутства, расписи и у опште сва званична саопштења Митрополије Црногорске и књ. Министарства Просвјете; и на *нелужбени дио*, који ће доносити научне, популарно писане чланке из свијих струка просвјете, нарочито пак из предмета, који се тичу цркве и религиозног морала, школе, наставе и васпитања. При том ће се особито пазити, да се вазда на уму имају наше домаће прилике и да се у претрес узимљу питања, која за нас у Црној Гори имају свакидашњи живи интерес.

И ако ће „Просвјета“ бити службени лист Митрополије Црногорске и књ. Министарства Просвјете, не ће то нимало сметати нашијем свештеницима и учитељима, да у интересу цркве и школе, а у оквиру програма овога листа, са својим мислима и приједлозима у овоме листу на сриједу ступе. На против, слободно и независно претресање тако животних питања као што их обухвата црква и школа, кад је вазда руковођено чистом и свијетлом сврхом а при том задржавало у границама пристојне и објективне расправе, само може знатно послужити жељеном пречишћавању и објашњавању оних питања. За то ће нам вазда добро доћи свака тако удешена радња од нашијех свештеника и учитеља.

„Просвјета“ ће излазити у облику књиге од 2 до 3 табака крајем свакога мјесеца, а стаје:

За Црну Гору за читаву годину	2	фор. а. в.
за по године	1	” ” ”
Изван Црне Горе за читаву годину	3	” ” ”
за четир мјесеца	1	” ” ”

Свеска I., II. и III., за мјесеце Јануар, Фебруар и Март ов. г., изићи ће крајем Марта мјесеца, а остале ће свеске излазити редом на измаку свакога мјесеца.

Претилата се шаље из Црне Горе управо на потписану канцеларију а из Иностранства на г. Петра Рададановића у Котору. У Србији прима претилату књижарница В. Валожића.

Нужно је да претилата стигне до 20. Марта ов. г., да би се тачно знало, у колико ће се комада „Просвјета“ штампати.

Молимо српске и хрватске листове, да овај оглас бар у изводу саопште. Ц е т и њ е, 20. Фебруара 1889.

Уредник:
Канцеларија
МИНИСТАРСТВА ПРОСВЈЕТЕ
и ЦРКВЕНИХ ДЈЕЛА.

(1—3)

НА ЗНАЊЕ.

Многи предбројници „Нове Зете“, који су се доцније пријавили, нијесу примили прву свеску, јер је више нема. Тек друга свеска изаће из штампе, приредићемо **ДРУГО ИЗДАЊЕ ПРВЕ СВЕСКЕ**, те ће је сви примити. Ко се мисли још пријавити, молимо, нека похита, да се можемо владати, колико истисака још да наредимо, е не бисмо ради да нам много преостаје; а треће издање могао би само изванредно велик број нових предбројника изазвати. *)

*) Молимо све наше листове, да ово на знање ставе својим читаоцима.

Претилату из Србије при-
ма Књижарница В. Валожића
у Биограду.

Цетиње. 15 фебруара 1889.
Уредништво „Н. Зете“.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

Промет домаћих производа у Црној Гори.
Пикшић, 20 фебруара 1889.

На данашњем пазару биле су разноразне трговини цене ове:

Волови од 150 кила по ф. 40 до 46.
— Краве по ф. 15 до 25. — Брави овчи по ф. 2 до 3. — Брави кози исто тако. — Крмад по ф. 1—8. — Сир прости, кило по 30 новчића. — Масло, кило по 70 н. — Скорул, кило по 40 н. — Жито руметиново, кило по 7 н. — Брашно руметиново, кило по 8 н. — Пшеница, кило по 9 н. — Раж, кило по 7 н. — Јечам, кило по 7 н. — Кртола, кило по 2 н. — Дуван у листове, кило по 50 н. — Дуван дограм, кило по 30 н. — Восак, кило по 1 ф. — Меда, кило по 20 новчи.

ОБЈАВА.

Двије куће Мила Савова Мартиновића у овој Вароши издају се јавном инквенту на продају.

1-ва Кућа двокатница постоји у улици која води од пазарне пјаче на из пред „Зетског Дома“ а излази од истога, дугачка 14 1/8 лаката по 27 унача, на горњем боју има три собе са четири предња прозора, а на доњем двије спредње собе и кухињу са ходником, иза исте има башчу и у пој бунар и тезу за дрва и живо.

2-га Кућа двокатница постоји на бошк у улици која води коском путу цетињско-ријечком и улици к „Зетском Дому“, дугачка је 12 3/4 лакта по 27 унача, на горњем боју има четири собе и то двије с предње, са три прозора и двије стражње са два прозора, а на доњем исто четири собе и ходник, иза које има башча саразмијерном плану који туда иде, до исте куће има једна кућица поземљуша дугачка 8 3/4 лаката с лица. — Ова друга кућа ограђена је има 5. година, а унутрашњи распоред и рад свршен је тек прошле године те је кућа нова и сасвим лијепо наређена.

Ко би жељео коју од речених кућа купити нека се пријави овој управи, инквент ће се држати у потписаној управи 5 и 12 марта кога ће се дала дати оном ко највишу цијену даде.

Цетиње, 29. Јануара 1889.

Број 46.

УПРАВА ВАРОШИ ЦЕТИЊА.

ИЗ КАНЦЕЛАРИЈЕ
УПРАВЕ ВАРОШИ ЦЕТИЊА.

На молбу жене Петра Бега терзије из ове Вароши, сходно чл. 656. „Имовинског Законика“ а по ријешењу Вел. Суда одузима му се имаошничка власт и ставља под старатељство због пјанства. Ово се ријешење даје свакоме на знање, јер од дана ове Објаве никаква имаошничка дјела, као зајмови, вересије, куповице, продаје и т. д. које Петар Бег с ким учини неће имати пред Судом никакве важности.

Цетиње, 11 фебруара. 1889.

Број. 98.

УПРАВА ВАР. ЦЕТИЊА.

ОБЈАВА.

Јављам поштованој публици да се код мене налази на продају **СУДСКА РАСПРАВА ПРОТИВ АНТОНА РАБИСА**, (Processo Rabis. Svoltosi innanzi alla Corte delle assise in Zara) која је толико занимљива опшности. Цијена је цијелој расправи 2 ф. и 5. новчи.

Цетиње, 25 фебруара 1889.

Карло Ђиљен.

Одговори уредништва и администрација.

Високопреосвештени Господин Митрополит Хаци Сава Косановић, Ријека. Примили смо вашу претилату за цијелу годину. Хвала.

Болести сваке врсте особито *живаца, апарата, слабости желуца, аузма и слабост ушцу, главобоље, мигрене, хлороза, и узетост*, лијече се сигурно нашим чувеним разумним начином. Дијетењем од четири недјеље постигли смо најчудотије успјехе у случајима *сипте*, и слабости *плућа*. Молимо да нам се сасвим повјерљиво пошаље потанко опис болести и да се дода поштанска марка за одговор.

Officin „Hygiea“ à Breslau II.
(Allemagne).

ОГЛАСИ.

! ЧУДО ИНДУСТРИЈЕ !

Часовници (сахатови) у шпиг.

Скоро бесплатно.

Само 5 франака 70 сантима

комад

Како је велика фабрика за цѣпве часовника, коју ја представљам, престала радити, наређено ми је да остане од само још 20 часовника по сваку цијену продам. За то од данас продајем добре и лијепе часовнике, као од злата, скоро бесплатно, вељу само за по 5 франака и 70 сантима по комаду. Уз сваки часовник добије наручилац лијеп лапац (кадену) на поклон. Кад се пошљу наре шаље робу

Sign. Gunsberger, Uhren Commission.

Wien, II. Theresiengasse 1.

(5—5)

(JAMES MILES & SON)

JAMES MILES & SON.

61, Farringdon road, 61,
London, E. C.

Непосредан увоз умјетничке робе, слика, гласовира, часовника (сахатова) сваке врсте, ковина од сребра, злата и туча, драгога камења, порцулана, судова (керамике), путаца, рукавица, четака, и т. д. и т. д.

Услуге се нуде поузданим кућама.

20—30

ОПШТА АГЕНЦИЈА

C. M. MÜLLER;

Hatton Chambers, Hatton Garden,
London, E. C.

Прима се представништва знатних и поузданих трг. кућа у свакој врсти трговине. Пошљана, куповања и продаје по наредби.

Знатна стоваришта претворена су у инглеску вадругу.

СВЕЗЕ ПРВЕ ВРСТЕ.

20—30

Код потписаног могу се купити италијански лозови црвенога крста, а такође и руски лозови банкарског дома Генриха Блока из Петрограда.

Цетиње.

Карло Ђиљен.

М Е Т Е О Р О Л О Ш К А П О С М А Т Р А Њ А Н А Ц Е Т И Њ Е.

ОД 18 ДО 25 ФЕБРУАРА 1889 (ПО СТАРОМ КАЛЕНДАРУ.)

Дан	Дневна топлота по Целзијусу (термометар)				Ваздушни притисак у милиметрима (барометар)				Количина влаге у ваздуху у %				Небо	Вјетар			Пало је талога за 24 уре у милиметрима		Какво је ког дана вријеме било ?
	7 с.	2 с.	9 с.	Сред-ња	7 с.	2 с.	9 с.	Сред-ња	7 с.	2 с.	9 с.	Сред-ња		7 с.	2 с.	9 с.	каков	колико	
18	3.5	7.7	0.4	3.6	695.6	697.0	699.2	697.3	88	62	94	81	промјенљиво	J3 ₄ *)	J ₃	I ₂	киш. и сн.	7.2	На јутра и у вече киша, а ноћу снијег.
19	0.3	2.1	0.0	0.6	699.0	698.3	700.6	699.3	92	94	100	95	облачно	—	J3 ₃	—	снијега	34.3	Дану грмљавина, снијег и град, у вече магла.
20	1.8	1.0	0.6	0.1	702.4	701.8	704.6	702.9	96	100	96	99	облачно	I ₂	—	—	снијега	23.9	Дану снијег и крушац, а у вече тихо.
21	0.5	6.0	1.4	2.3	705.7	705.0	704.3	705.0	90	77	93	86	промјенљиво	—	—	—	киш. и сн.	16.4	Најутра проведрица, у вече киша и снијег.
22	0.6	6.6	0.6	2.6	703.2	702.3	701.0	702.2	96	71	98	88	промјенљиво	—	—	—	—	—	Из јутра облачно, послје ведро и тихо.
23	1.4	4.7	2.4	0.3	702.2	702.8	705.0	703.3	77	57	87	74	ведро	C ₃	—	—	—	—	Из јутра вјетар, послје тихо и лијепо.
24	5.3	4.8	1.9	0.8	706.1	705.7	705.5	705.8	79	66	100	82	промјенљиво	C ₂	—	СИ ₂	—	—	Дану лијепо, а у вече облачно.

Цетиње, 25 фебруара 1889.

Професор Ф. Јерговић.

*) Цифре крај цјетра означају јакост вјетра и што је цифра већа, то је и дотични вјетар јачи. Уз најслабији се вјетар поставља цифра 1, уз мало јачи 2, уз још јачи 3, те тако напријед до 10.

Уредник и издавалац Божо Новаковић.

У књ. црног. државној штампарији.